

Sanastoa alalukuun 6.3

aate ajattelutapa eli se, miten jostakin asiasta ajatellaan.

aatelinen tässä yhteydessä: säätyjen ylin ryhmä, jolla oli eniten valtaa ja rahaa

aatelisia → aatelinen

aatelisten → aatelinen

aatetta → aate

hallitsija se, joka käyttää (usein tärkeintä) valtaa eli esimerkiksi kuningas.

hallitsijat → hallitsija

hallitsijoille → hallitsija

hallittiin → hallita

herra tässä yhteydessä: rikas ihminen, sellainen, ihminen, joka kuuluu korkeaan yhteiskuntaluokkaan, eli jolla on paljon rahaa ja valtaa

herrat → herra

kansakunta tietyn maan tai alueen ihmiset tai ihmiset, jotka kuuluvat yhteen ja ovat samanlaisia niin että muodostavat kansan, jolla on yhteisiä piirteitä. Esimerkiksi ”suomalaiset” on kansakunta.

kansakuntaan → kansakunta

kansalainen johonkin kansaan kuuluva ihminen tai jonkin valtion eli maan jäsen. Esimerkiksi Suomen kansalainen on Suomen valtion jäsen.

kansalaisen → kansalainen

kansalaisia → kansalainen

kansalaisia → kansalainen

kansallisuusaate eli nationalismi ajatus siitä, että on kansoja, joilla on yhteinen maa, kieli, uskonto ja kulttuuri

kapitalisteilta → kapitalisti

kapitalismi aate, jossa tavarat, rahat ja asiat kuuluvat yrityksille ja ihmisille eikä kaikki kuulu valtiolle. Esimerkiksi Suomessa on kapitalismi.

kapitalisti ihminen, joka kannattaa kapitalismia → kapitalismi

kapitalistit → kapitalisti

kehittää (1) muuttaa jotakin, usein paremmaksi tai nykyaikaisemmaksi

kommunismi eli sosialismi aate, jossa kaikki omistetaan yhdessä ja kaikille jaetaan yhtä paljon

kuuluminen (verbi kuulua, 1) tässä yhteydessä: olla osa jotakin, jonkun osana oleminen.

Esimerkiksi ”kuulun jalkapallojoukkueeseen” tarkoittaa, että olen jalkapallojoukkueen jäsen eli osa joukkuetta.

kuulumista → kuuluminen

käsite sana, termi, jolla on sovittu merkitys

levittäminen (verbi levittää, 1) se että esimerkiksi jotakin asiaa tai tietoa viedään uusille alueille tai ihmisille. Esimerkiksi ”levittää sanaa” tarkoittaa, että kerrotaan jostakin asioista muille ihmisille.

levittämisessä → levittäminen

luokkayhteiskunnasta → luokkayhteiskunta

luokkayhteiskunta → yhteiskunta, jossa ihmisen paikan eli luokan määrää muun muassa koulutus, raha ja ammatti

määritellä (3), kertoa, millainen jokin on. Esimerkiksi ”hän määritteli rauhan käsitteen” tarkoittaa, että joku kertoi, mitä rauha hänen mielestään on ja ei ole.

määriteltiin → määritellä

nationalismi eli kansallisuusaate ajatus siitä, että on kansoja, joilla on yhteinen maa, kieli, uskonto ja kulttuuri

nationalismin → nationalismi

nationalismissa → nationalismi

nationalismista → nationalismi

oli peräisin mistä oli tullut. Esimerkiksi ”tämä banaani on peräisin Ecuadorista” tarkoittaa, että banaani on tullut Ecuadorista. Perusmuodossa: olla peräisin.

olivat kehittäneet → kehittää

omaisuus ne tavarat ja rahat, jotka kuuluvat jollekulle eli jotka joku omistaa. Esimerkiksi ”hänellä on paljon omaisuutta” tarkoittaa, että ihminen on rikas eli hänellä on paljon esimerkiksi rahaa ja tavaraa.

omaisuuteen → omaisuus

on kotoisin (perusmuoto olla kotoisin) paikka, jossa ihminen on syntynyt ja asunut ainakin osan elämästään. Esimerkiksi ”olen kotoisin Tampereelta” tarkoittaa, että ihminen on syntynyt ja kasvanut Tampereella.

palkka raha tai muu asia, jonka maksetaan tai annetaan, kun tekee työtä.

palkkaa → palkka

politiikka yhteisistä (yhteiskunnan → yhteiskunta) asioista päättäminen

politiikkaan → politiikka

rauhottaa (verbityyppi 1) yrittää saada joku rauhalliseksi. Esimerkiksi ”hänen sanansa rauhoittivat minua” tarkoittaa, että tulin rauhalliseksi siitä, mitä toinen sanoi.

rauhotti → rauhoittaa

rikastua (1) tulla rikkaammaksi eli saada enemmän rahaa

rikastuivat → rikastua

sosialismi aate, jossa kaikki omistetaan yhdessä ja kaikille jaetaan yhtä paljon

suurmies (yhdyssana suur- eli iso + mies) esimerkiksi maan historian kannalta merkittävä eli tärkeä ihminen

sääty-yhteiskunnasta → sääty-yhteiskunta

sääty-yhteiskunta → yhteiskunta, jossa ihmiset kuuluvat eri säätyihin eli ryhmiin oman sukunsa ja siten ammattinsa mukaan

säätyjärjestelmä (yhdyssana: sääty + järjestelmä) sääty tarkoittaa yhteiskunnan eri ryhmiä, joihin ihmiset ennen kuuluivat. Järjestelmä tarkoittaa näiden ryhmien muodostamaa järjestystä eli systeemiä.

talonpoika tässä yhteydessä: alhainen säätyryhmä, johon kuuluivat esimerkiksi maanviljelijät

talonpoikia → talonpoika

työväenluokka (yhdyssana työ + väki + luokka) se osa (yhteiskunnan) ihmisistä, jotka tekivät (usein raskasta) palkkatyötä, esimerkiksi tehtaiden työntekijät

työväki (yhdyssana työ + väki) ihmiset, jotka tekivät (usein raskasta) palkkatyötä, esimerkiksi tehtaiden työntekijät olivat työväkeä

vaikuttaa (1) tässä yhteydessä: yrittää toimia niin, että asioihin tulisi muutosta. Esimerkiksi ”Matti vaikutti päätökseeni” tarkoittaa, että päätös johtui ainakin vähän Matista.

vaikuttaa (1) tässä yhteydessä: yrittää toimia niin, että asioihin tulisi muutosta. Esimerkiksi ”Matti vaikutti päätökseeni” tarkoittaa, että päätös johtui ainakin vähän Matista.

vaikuttivat → vaikuttaa

valta jonkun mahdollisuus määrätä asioista. Esimerkiksi ”hänellä on paljon valtaa perheessä” tarkoittaa, että hän saa päättää monista asioista perheessä.

valtaa → valta

valtaa → valta

valtio on useimmiten sama asia kuin maa, esimerkiksi ”Suomen valtio”

valtiolle → valtio

valtioon → valtio

yhteiskunta (yhdyssana: yhteis- eli yhteinen + kunta) ihmisten yhdessä muodostama eli tekemä, järjestetty kokonaisuus. Esimerkiksi ”suomalainen yhteiskunta” tarkoittaa suomessa asuvia ihmisiä ja sen toimintaa, josta on yhteisesti sovittu.

yhteiskuntaluokka ryhmä yhteiskunnassa (→ yhteiskunta) Yhteiskuntaluokkaan vaikuttaa esimerkiksi se, millainen koulutus ja työ ihmisellä on ja se, kuinka paljon rahaa ja muuta omaisuutta ihmisellä on.

yhteiskuntaluokkia → yhteiskuntaluokka